

Kirkkoneuvoston kokous

Kokousaika Keskiviikko 8.8.2018 klo 17.

Kokouspaikka Kirkkoherranvirasto, Kisatie 5

Timo Kumpunen	puheenjohtaja
Kirsti Toivonen	varapuheenjohtaja
Minerva Junnila	jäsen
Marjo Leino	jäsen
Sirkka-Liisa Salo	jäsen
Voitto Savolainen	jäsen
Mikko Uotila	jäsen, estynyt 104 §
Kari Leinamo	kirkkovaltuuston puheenjohtaja
Katja Alitalo-Kotsalo	kirkkovaltuuston varapuheenjohtaja (<i>poissa, muuttanut paikkakunnalta edellisen kokouksen jälkeen</i>)
Aleksi Riuttala	sihteeri, esittelijä

Allekirjoitukset

Timo Kumpunen
puheenjohtaja

Aleksi Riuttala
sihteeri

Pöytäkirjantarkastus

Kokouksen pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun ja tehtyjen päätösten mukaiseksi.

Urjalassa 9.8.2018

Marjo Leino

Voitto Savolainen

Pöytäkirjan nähtävänä pito

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä 9.8.– 9.9.2018 Urjalan seurakunnan kirkkoherranvirastossa, Kisatie 5, 31760 Urjala.

KÄSITELTÄVÄT ASIAT

- § 98 KOKOUKSEN AVAUS, LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS
- § 99 PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS JA NÄHTÄVILLÄ PITÄMINEN
- § 100 KOKOUKSEN TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN
- § 101 *HENKILÖSTÖASIA EI JULKINEN*
- § 102 TALOUSPÄÄLLIKÖN TILANNEKATSAUS
- § 103 NIMENKIRJOITUSOIKEUDET JA TILINKÄYTTÖOIKEUDET
- § 104 SEURAKUNTALON TULEVAISUUS
- § 105 VIRANHALTIJAPÄÄTÖKSET
- § 106 MUUT ESILLE TULEVAT ASIAT
- § 107 TIEDOTUSASIAT
- § 108 OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS
- § 109 KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

MUUTOKSENHAKUKIELLOT
OIKAISUVAATIMUSOHJEET
HANKINTAOIKAISU

Neuv. § 98 KOKOUKSEN AVAUS, LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

Puheenjohtaja avaa kokouksen. Kirkkoneuvosto päättää kokoontumisensa ajan ja paikan. Kirkkoneuvosto kokoontuu myös, milloin puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai vähintään neljäsosa jäsenistä sitä kirjallisesti pyytää ilmoittamansa asian käsittelemistä varten. Kokouksen kutsuu koolle puheenjohtaja kirkkoneuvoston päättämällä tavalla. Samalla on kokouksesta ilmoitettava myös kirkkovaltuuston puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajalle. Varapuheenjohtaja toimii puheenjohtajana kirkkoneuvoston kokouksessa kirkkoherran ollessa estynyt tai esteellinen (KJ 9, 1 §).

Kirkkoneuvoston ohjesäännön mukaan kutsu kirkkoneuvoston kokoukseen on toimitettava kokouksen jäsenille ja niille, joilla on oikeus olla läsnä kokouksessa, viimeistään neljää päivää ennen kokousta. Kutsuun on liitettävä, mikäli mahdollista, lista käsiteltävistä asioista (Kirkkoneuvoston ohjesääntö 29.8.2013 5 §). Esityslistat ja kutsu on lähetetty 2.8.2018. Kirkkoneuvosto on päätösvaltainen, kun paikalla on enemmän kuin puolet jäsenistä (KL 7, 4 §).

Esitys: Todetaan kokous laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös: Esityksen mukaisesti.

Neuv. § 99 PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS JA NÄHTÄVILLÄ PITÄMINEN

Kirkkovaltuuston, yhteisen kirkkovaltuuston, kirkkoneuvoston, seurakuntaneuvoston ja yhteisen kirkkoneuvoston pöytäkirja sekä seurakuntavaalien tuloksen vahvistamista koskeva vaalilautakunnan päätös siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen yleisesti nähtävänä siten, kuin siitä on seurakunnan ilmoitustaululla ennakolta ilmoitettu. Seurakunnan muun viranomaisen pöytäkirja pidetään vastaavasti nähtävänä, jos asianomainen viranomainen katsoo sen tarpeelliseksi. Alistus- ja valitusviranomaisen päätös siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään yleisesti nähtävänä samalla tavalla kuin kirkkoneuvoston pöytäkirja. Pöytäkirja tai päätös on pidettävä yleisesti nähtävänä vähintään oikaisuvaatimuksen tai valituksen tekemiselle varatun ajan. (KL 25 luvun 3 §)

Kirkkoneuvoston työjärjestyksen mukaan pöytäkirja tarkastetaan viimeistään seuraavassa kokouksessa (Kirkkoneuvoston ohjesääntö § 9) ja sen tarkastaa kaksi pöytäkirjantarkastajaa, jotka toimivat myös ääntenlaskijoina.

Esitys: Kirkkoneuvosto päättää, että ilmoitus pöytäkirjan nähtävillä olosta on kirkkoherranviraston ilmoitustaululla 2.8.–9.9.2018. Kokouksen tarkastettu pöytäkirja on yleisesti nähtävänä kirkkoherranvirastossa 9.8. – 9.9.2018.

Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Marjo Leino ja Voitto Savolainen.

Päätös: Esityksen mukaisesti.

Neuv. § 100 KOKOUKSEN TYÖJÄRJESTYS

Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen.

Esitys: Esityslista hyväksytään kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös: Esityksen mukaisesti.

Neuv. § 101 EI JULK. HENKILÖSTÖASIA

Neuv. § 102 TALOUSPÄÄLLIKÖN TILANNEKATSAUS

Vs. talouspäällikkö Alekski Riuttala avaa lyhyesti seurakunnan taloustilannetta.

Esitys:

Kirkkoneuvosto keskustelee taloustilanteesta.

Päätös: Esitetyn mukaisesti.

Neuv. § 103 NIMENKIRJOITUSOIKEUDET JA TILINKÄYTTÖOIKEUDET

Seurakunnan johtavat virkamiehet tarvitsevat nimenkirjoitusoikeuden ja tarvittaessa tilinkäyttöoikeudet.

Päätösesitys:

Kirkkoneuvosto päättää antaa seurakunnan nimenkirjoitusoikeudet ja seurakunnan pankkitilien käyttöoikeudet talouspäällikkö Alekski Riuttalalle.

Päätös: Esitetyn mukaisesti.

Muutoksenhaku: oikaisuvaatimus kirkkoneuvostolle

Neuv. § 104 SEURAKUNTALON TULEVAISUUS

Seurakuntatalo on määrätty osittaiseen käyttökieltoon jo syksyllä 2015. Edellisen lisäksi seurakuntatalon salissa suositellaan oleiltavaksi enintään neljä tuntia yhtäjaksoisesti. Seurakuntatalon peruskorjaus tulisi maksamaan yli miljoona euroa. Tämä edellyttää lainanottoa ja nykyisessä alijäämäisten tilinpäätösten tilanteessa se on vaikea rahoittaa. Toinen vaikuttava tekijä on ollut viime vuosien huolestuttava talous- ja jäsenkehitys kirkossa, millä voidaan katsoa olevan olennaista vaikutusta seurakunnan rahoitus- ja lainanhoitokykyyn tulevaisuudessa.

Esitys:

Päätösvaihtoehto 1

Kirkkoneuvosto päättää esittää kirkkovaltuustolle, että vuoden 2019 aikana pidättäytytään investoinneista.

- +Seurakuntatalon rahoitusta varten ei tarvitse vielä ottaa lainaa, jos investointia ei toteuteta heti ensi vuonna.
- +Seurakunnan taloudellinen tilanne voidaan saada tasapainoon ennen mahdollista investointia.
- +Päätös antaa mahdollisuuden selvittää millainen tarve seurakuntatalolle on seurakunnan toiminnan kannalta tulevaisuudessa.
- Nykyinen seurakuntatalo vanhenee ja voi joutua käyttökieltoon mikäli sisäilmaongelmat pahenevat.
- Seurakuntatalon suunnitteluun jo uponneet taloudelliset resurssit ovat menneet hukkaan tältä erää (mm. taseeseen aktivoitujen menojen kirjaaminen kerralla kuluksi tuloslaskelmaan).

Päätösvaihtoehto 2

Kirkkoneuvosto päättää esittää kirkkovaltuustolle, että seurakuntatalo puretaan ja mahdollinen tilatarve hankitaan kirkosta ja muista tiloista.

- +Seurakunnan ei todennäköisesti tarvitse ottaa lainaa, jos investointia ei toteuteta.
- +Seurakunnan taloudellinen tilanne voidaan saada tasapainoon muita vaihtoehtoja (vaihtoehdot 1 ja 3) nopeammin.
- +Voidaan nähdä, että seurakunnan rahoitusasema paranee ja kyky kohdata tulevaisuuden haasteet (mm. jäsenmäärän lasku, verotulot) helpottuu.
- Seurakuntatalon suunnitteluun jo uponneet taloudelliset resurssit ovat menneet hukkaan (mm. taseeseen aktivoitujen menojen kirjaaminen kerralla kuluksi tuloslaskelmaan).
- Purkukustannukset ovat huomattavat joka tapauksessa.

Päätösvaihtoehto 3

Kirkkoneuvosto päättää esittää kirkkovaltuustolle, että seurakuntatalon peruskorjaussuunnitelma vuodelta 2017 toteutetaan lainoituksella vuonna 2019.

+Seurakunnalla on käytössään uudet tilat.

+Seurakuntatalon suunnitteluun jo uponneet taloudelliset resurssit saadaan käytettyä osana seurakuntatalon investointia (mm. taseeseen aktivoitujen menojen kirjaaminen poistoina kuluiksi tuloslaskelmaan).

-Seurakuntatalon rahoitusta varten tarvitaan huomattava laina.

-Seurakunnan taloudellisen tilanteen voidaan nähdä muuttuvan riskialttiiksi ja paluu kassakriisiin on hyvin todennäköinen, seurauksena mahdolliset uudet YT-neuvottelut.

-Lainanhoitokykyyn ja korkoympäristöön liittyvät riskit kasvavat merkittävästi.

Kokouksessa tehtiin vaihtoehtoinen esitys:

Kirsti Toivonen esittänyt asian jättämistä pöydälle.

Toteutettiin äänestys Kirsti Toivosen esityksestä, että lykätään päätöstä:

Ei-ääniä (Puheenjohtaja Timo Kumpunen), Jaa-ääniä 5 (Kirsti Toivonen, Minerva Junnila, Marjo Leino, Sirkka-Liisa Salo ja Voitto Savolainen).

Päätös: Päätetään jättää asia pöydälle.

Mikko Uotila poistui käsittelyn ajaksi.

LAVA:

Mahdollisesti merkittäviä vaikutuksia: kerhotoiminnan tilojen kysymys.

Neuv. § 105 VIRANHALTIJAPÄÄTÖKSET

Diakoniatyöntekijän viranhaltijapäätökset (liite 1).

Esitys: Merkitään tiedoksi.

Päätös: Esityksen mukaisesti.

Neuv. § 106 MUUT ESILLE TULEVAT ASIAT

- Urkujen kunnostaminen, asiaan palaaminen tulevilla kokouksissa.
- Kesän konsertit kirkossa, kirkon vuokrausasiat.
- Minerva Junnila esittänyt, että otetaan johtokunta-toimintamalli takaisin käyttöön.

Esitys: Merkitään tiedoksi esille tulevat asiat.

Päätös: Esityksen mukaan.

Neuv. § 107 TIEDOTUSASIAT

- Kirkkoneuvosto 17.9.2018 klo 18.
- Kirkkoneuvosto 9.10.2018 klo 17.
- Kirkkoneuvosto 14.11.2018 klo 17.
- Kirkkovaltuusto 28.11.2018 klo 18.
- Puustoarvio annettu tiedoksi.

Esitys: Merkitään tiedotusasiat tiedoksi

Päätös: Esityksen mukaisesti.

Neuv. § 108 OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

Esitys: Puheenjohtaja antaa oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoituksen.

Päätös: Esityksen mukaisesti.

Liite: Oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitus

Neuv. § 109 KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Esitys: Puheenjohtaja päättää kokouksen.

Päätös: Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 19.05.

Urjalan seurakunta

Kirkkoneuvosto 8.8.2018, 98 – 109 §

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

Kirkkoneuvosto / seurakuntaneuvosto /

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	<p><u>Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot</u> Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 5 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä hallintolainkäyttölain 5 §:n 1 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkista hankintaa koskevasta päätöksestä ei saa tehdä julkisista hankinnoista annetun lain mukaista valitusta, koska päätös koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.</p> <p>Pöytäkirjan pykälät: 98-103 ja 105-109 §</p>
	<p><u>Oikaisuvaatimusoikeudesta aiheutuva valituskielto</u> Koska päätöksestä voidaan tehdä kirkkolain 24 luvun 3 §:n 1 mom. mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:</p> <p>Pöytäkirjan pykälät: 104 §</p>
	<p><u>Alistusasiaa koskeva muutoksenhakukielto</u> Kirkkolain 24 luvun 3 §:n 2 mom. mukaan oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksestä, joka alistetaan tuomiokapitulin tai kirkkohallituksen vahvistettavaksi.</p> <p>Pöytäkirjan pykälät:</p>
	<p><u>Erikseen säädetty muutoksenhakukiellot</u> 1. Kirkkolain 24 luvun 14 §:n 2 mom:n, 2. hallintolainkäyttölain 5 §:n 2 mom:n, 3. kirkon virkaehtosopimuslain 19 §:n, tai 4. muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.</p> <p>Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet: -</p>
	<p><u>Hankintoja koskevat muutoksenhakukiellot</u> Hankintaa koskevista seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 8a §:n 2 mom. nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 15 §:n mukaisen kynnysarvon¹.</p> <p>Pöytäkirjan pykälät: -</p>

¹ Kansallisen kynnysarvon suuruus on 30.000 € (tavarat –ja palvelut), 100.000 € (terveydenhoito –ja sosiaalipalvelut) ja 150.000 € (rakennus –ja käyttöoikeusurakat)

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika	<p>Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä <u>kirjallisen</u> oikaisuvaatimuksen.</p> <p>Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään ja yhteystiedot:</p> <ul style="list-style-type: none">• Urjalan srk:n kirkkoneuvosto <p>Käyntiosoite: Kisatie 5, 31760 Urjala Postiosoite: Kisatie 5, 31760 Urjala Telekopio: Sähköposti: urjalan.seurakunta@evl.fi</p> <p>Pöytäkirjan pykälät:</p> <p>Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon päätöksestä. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Oikaisuvaatimuksen voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti (telekopiolla tai sähköpostilla). Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p>
Oikaisuvaatimuksen sisältö	<p>Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi:</p> <ul style="list-style-type: none">– oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi– tiedot oikaisuvaatimuksen kohteena olevasta päätöksestä– millaista oikaisua päätökseen vaaditaan– millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan

HANKINTAOIKAISU

Hankinta-oikaisun tekeminen	<p>Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankinta-oikaisun (Hankintalaki 80-83 §).</p> <p>Toimitusosoite Hankinta-oikaisu toimitetaan hankintayksikölle. Hankintayksikön yhteystiedot: Käyntiosoite: Postiosoite: Telekopio: Sähköposti:</p> <p>Hankinta-oikaisu on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Hankinta-oikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että</p>
------------------------------------	---

	<p>viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä siitä, että sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin. Hankintaoikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p>
Hankintaoikaisun sisältö	<p>Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi – tiedot hankintaoikaisun kohteena olevasta päätöksestä – millaista oikaisua päätökseen vaaditaan – millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan <p>Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.</p>

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja valitusaika	<p><u>Kirkollis- ja hallintovalitukset</u></p> <p>Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella:</p> <p>Valitusviranomaisen ja yhteystiedot:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hämeenlinnan hallinto-oikeus <p>Käyntiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 HÄMEENLINNA Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 HÄMEENLINNA Telekopio: 02956 42269 Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi</p> <p>Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät: Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät:</p>	<p>Valitusaika 30 päivää</p> <p>30 päivää</p>
	<p><u>Kirkollisvalitus alistusasiassa</u></p> <p>Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.</p> <p>Valitusviranomaisen ja yhteystiedot:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tampereen hiippakunnan tuomiokapituli, pöytäkirjan pykälät: <p>Käyntiosoite: Eteläpuisto 2 C, 33200 TAMPERE Postiosoite: Eteläpuisto 2 C, 33200 TAMPERE Telekopio:</p>	<p>Valitusaika 30 päivää</p>

	<p>Sähköposti:</p> <ul style="list-style-type: none">• Kirkkohallitus, pöytäkirjan pykälät: 30 päivää <p>PL 185 (Satamakatu 11), 00161 Helsinki Telekopio: 09-1802 350 Sähköposti: kirkkohallitus@evl.fi</p> <ul style="list-style-type: none">• Opetus- ja kulttuuriministeriö, pöytäkirjan pykälät: 30 päivää <p>PL 29 (Meritullinkatu 10), 00023 Valtioneuvosto Telekopio: 09-135 9335 (kirjaamo) Sähköposti: kirjaamo@minedu.fi</p>
	<p><u>Valitus markkinaoikeuteen</u></p> <p>Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut kirjallisesti tiedon asemaansa vaikuttavasta ratkaisusta tai tarjousmenettelyn ratkaisusta ja sen perusteista sekä kirjallisen ohjeen asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi (valitusosoitus). Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä siitä, että sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.</p> <p>Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankinta-oikaisua koskevassa kohdassa.</p> <p>Markkinaoikeuden yhteystiedot Valitusaika 14 päivää Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:</p> <p>Postiosoite: PL 118, 00131 HELSINKI Käyntiosoite: Erottajankatu 1–3, Helsinki Telekopio: 010 364 3314 Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi</p>
Muutoksenhaku- ajan laskeminen	<p>Valitus- ja oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.</p>

<p>Valituskirjelmä</p>	<p>Valituskirjelmässä <u>on ilmoitettava</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> – valittajan nimi ja kotikunta – postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa – päätös, johon haetaan muutosta – miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi – perusteet, joilla muutosta vaaditaan <p>Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.</p> <p>Valituskirjelmään <u>on liitettävä</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> – päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä – todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta – asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. <p>Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.</p> <p>Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa (548/2007) tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 15 §:n mukaisen kynnyсарvon.</p>
<p>Valitusasiakirjojen toimittaminen</p>	<p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p>
<p>Oikeudenkäyntimaksu</p>	<p>Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (701/1993) 3 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa 90 euroa ja markkinaoikeudessa 226 euroa, jollei lain 6 tai 7 §:stä muuta johdu.</p>
	<p>Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.</p>